

5 gr.

SŁOWO

5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel. | Redakcja czynna cały dzień. | REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—19.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok III.

Sroda, 31-go maja 1933 roku.

Nr. 123.

KAPITAŁ i PRACA.

Ruch strajkowy w Polsce wzrasta. Już w ciągu r. 1932 liczba strajków i strajkujących doszła do 102.000 osób. Bilans r. 1933 będzie z pewnością jeszcze poważniejszy. Kryzys wciąż się pogłębia, o pracę coraz trudniej, liczba bezrobotnych wzrasta, robotnik już coraz słabszy ekonomicznie. Ale ta właśnie jego słabość staje się jego siłą. Człowiek, który mało ma do stracenia, człowiek, przed którym staje widmo nędzy jego i rodziny — decyduje się łatwiej na walkę. Zmienia się przytem charakter walki. Jeśli w okresie przedkryzysowym, obok strajków ekonomicznych, częste były również i strajki na tle politycznym, w ostatnich latach zagadnienia ekonomiczne opanowały ruch pracowniczy. Idzie walka już nie o utrzymanie stawek płac, ale o niedopuszczenie do ich obniżki poniżej minimum egzystencji. Rząd w miarę możliwości stara się poprzeć słuszne żądania robotników, zwłaszcza z poważniejszych zażądań. Stopniowo jednak fala strajków zaczyna zmieniać dotychczasowy charakter. Specjalna forma strajku, t. zw. strajk włoski, stosowany dawniej, tylko w wyjątkowych wypadkach, zaczyna być formą dominującą.

Stwierdzić należy, że ta forma walki jest najbardziej ostrą.

Z punktu widzenia spokoju publicznego są to wystąpienia niebezpieczne, bo chociaż dotychczasowy przebieg strajków miał charakter zupełnie spokojny, to jednak wywołują one zamieszanie i stan podniecenia zwłaszcza wśród rodzin strajkujących, który łatwo może doprowadzić do zaburzeń wywołanych drobną przypadkową zupełnie przyczyną. Na tej formie strajku właśnie żerują elementy wyrotowe, rade każdemu zamieszaniu wewnątrz kraju.

Z punktu widzenia higieny i zdrowia robotników przebywanie w ciągu szeregu dni w fabryce nie jest pożądane.

Żeby jednak należycie ocenić to nowe zjawisko społeczne, nie popełnić świadomie lub nieświadomie krzywdy w stosunku do rzesz robotniczych, trzeba ująć zagadnienie i od innej jeszcze strony, przyczyn, jakie wpływają na wybór tej formy walki.

Robotnik jest dziś słabszy ekonomicznie, siła organizacji zawodowych osłabia również znacznie. Fabrykant mógłby nieomal dowolnie obniżyć stawki płac robotniczych, na miejsce bowiem jednego strajkującego robotnika, na apel przemysłowca, stanie w każdej chwili stu chętnych do pracy. I to się właśnie praktykuje.

Przemysłowcy wiedzą o tem, to też lekceważą sobie postulaty robotnicze, nie licząc się z koniecznością utrzymania warunków minimalnej egzystencji. Redukcja, zatrzymanie produkcji, to nie tylko efekty nacisku rzeczywistości, ale również doskonale wymowne argumenty dla poparcia memorjałów, domagających się zamówień rządowych, nowych ulg i udogodnień. Robotnik wie, że jest bezwolnym narzędziem w ręku potężnych przemysłowców, to jeszcze bardziej pogłębia jego rozgoryczenie. Wówczas przychodzi agitator i podsuwa myśl stosowania najostrożniejszych środków

walki.

Robotnik polski bynajmniej nie ulega łatwo wrogiej agitacji. Nie należy go tylko doprowadzać do ostateczności.

Spaczone formy walki ekonomicz-

W siedem dni dookoła świata.

NOWY JORK. Amerykański lotnik James Mattern zamierza pobić światowy rekord szybkości lotu dookoła świata wynoszący 8 dni i 15 godzin. Mattern pragnie wylecieć z Nowego Jorku na wschód i powrócić do miejsca startu z zachodu, w czasie nie dłuższym jak 7 dni.

Płanowicie na którym lotnik przedsięwzięcie lot stoi już zupełnie przy-

Ważą się losy paktu 4-ch.

PARYŻ. W najbliższym czasie należy się spodziewać podpisania paktu czterech. Decydująca rozmowa odbędzie się dziś w czasie spotkania premiera Daladiera z Paul Boncour'em.

Wobec tego, że wszelkie trudności zostały już usunięte, zapowiedziana

nej łatwo mogą wejść z powrotem w dawne, utarte łożysko. Trzeba jednak, by i przemysł dostosował się do ciężkiego momentu, przeżywanego dziś przez całe społeczeństwo, by zrozumiał polską rację stanu i w szeregu wypadków nie wykorzystywał w rażący sposób sytuacji silniejszego.

gotowany na lotnisku pod Nowym Jorkiem. Jak tylko nadejdą meldunki o pomyślnej pogodzie, Mattern będzie usiłował przelecieć Atlantyk, by w ten sposób pokonać, pierwszy, najtrudniejszy etap. Dalszy lot przeprowadziłby nad Warszawą, Moskwą, wzdłuż kolei syberyjskiej do Jakucka, a następnie przez Alaskę i Kanadę z powrotem do Stanów Zjedn.

wizyta Normana Davisa u premiera Daladier nie odbędzie się.

Ambasador Stanów Zjednoczonych pozostaje do końca weekendu w Szwajcarii. Również opóźni swój przyjazd do Paryża minister spraw zagranicznych Anglii Simon.

Gdańsk pod władzą hitlerowców.

GDANSK. Wynik wyborów do sejmiku gdańskiego przedstawia się następująco:

Ogółem oddano głosów — 215.375, z tego hitlerowcy otrzymali 107.619, socjaliści — 38.210, komuniści — 14.800, centrum 31.504, niemiecko narodowi — 13.601, Polacy — 6.726, zakon młodo-niemiecki — 1.577 i właściciele nieruchomości — 998.

Na podstawie tych wyników podział mandatów przedstawia się następująco:

	1933 r.	1930 r.
Hitlerowcy	38	12
Socjaliści	13	19
Komuniści	5	7
Centrum	10	11
Niemiecko-narodowi	4	10
Grupy środka	—	11
Polacy	2	2

Jak widać z tego hitlerowcy zyskali około 200 proc. głosów.

Pozatem straciły wszystkie listy z wyjątkiem centrum kalickiego, które notuje nieznaczny przyrost głosów.

Również Polacy nie ponieśli straty,

Inż. Ruszczewski skazany na 6 lat więzienia.

Wczoraj o godz. 3 po południu, sąd okręgowy w Warszawie ogłosił wyrok w głośnej sprawie o nadużycia inż. Edwarda Ruszczewskiego przy budowie gmachów pocztowych. Mocą tego wyroku inż. Ruszczewski został skazany za szereg przestępstw na karę 23 lata więzienia. Wobec zbiegu kar sąd skazał inż. Ruszczewskiego na 6 lat więzienia, a po zastosowaniu amnestji — na 5 lat więzienia. Skazanemu został zaliczony na poczet kary areszt śledczy od 20 października 1931 r. do 28 września 1932 r. Poza-tem sąd skazał inż. Ruszczewskiego na utratę praw obywatelskich na przez ciąg 6 lat, oraz zapłacenie kosztów postępowania sądowego w kwocie 320 złotych.

lecz przeciwnie nieznacznie zyskali, mianowicie 349 głosów.

Natomiast socjaliści stracili około 30 proc. głosów, komuniści 25 proc., niemiecko narodowi 60 procent głosów.

Udział głosujących osiągnął 95 proc. uprawnionych do głosowania.

Polacy głosowali na dwie listy: nr. 8 p. Czarneckiego i nr. 9 Moszyńskiego. Do sejmiku gdańskiego wejdzie dwu Polaków z listy № 8, mianowicie p. Czarnecki i ks. Komorowski.

GDANSK. Przywódca hitlerowców tutejszych Forster ogłosił odezwę do swych towarzyszy partyjnych wzywając sukcesu, jaki osiągnęli. W odezwie swej Forster m. in. pisze: „Świat powinien przejrzeć, że Gdańsk połączony jest nierozdzielnie z krajem ojczystym”.

Czołowy kandydat listy hitlerowców i kandydat na prezesa senatu dr. Rauschnig wyjechał do Berlina. Ma on dać przedstawicielom prasy niemieckiej oświadczenie o sytuacji w Gdańsku i swych zamiarach.

Motywy wyroku.

W motywach sąd podniósł, że Ruszczewski pracował w Min. Poczt i Telegrafów zaledwie 2 lata, a już szybko awansował, pobierając przytem wysokie wynagrodzenie oraz dodatki budowlane. Ruszczewski miał możliwość pracować uczciwie, gdyż był dobrze sytuowany materialnie.

Tymczasem przekroczył on zakres

swych kompetencji zarówno jako de legat Min. Poczt i Telegrafu w komitecie budownictwa PWK. w 1929 r. jak też jako kierownik budowy w Gdyni i Warszawie gmachów pocztowych.

Inż. Ruszczewski samowolnie oddawał budowę zgóry przewidzianym przez siebie firmom, a przetargi, przezeń organizowane, były pozorne, wydawał nieuzasadnione zaliczki, których nie zabezpieczał na majątku firm, gdyż firmy te majątku nie miały, o czym inż. Ruszczewski dobrze wiedział; polecał wypłacać sumy nieuzasadnione oraz pobierał łapówki. W działalności tej inż. Ruszczewski kierował się chęcią osobistego zysku, a straty skarbu jego działalnością spowodowane, wynoszą prawie półtora miliona złotych.

Obrona i prokurator zapowiedzieli apelację.

DZIŚ ZWOLNIENIE MARIANA FUCHSA.

GDANSK. Marjan Fuchs ma być dziś zwolniony z aresztu.

Pieniądze w sumie 500 zł., które rodzina wysłała p. Fuksowi w dniu aresztowania, zostały przez władze gdańskie zasekwestrowane.

ODLOT KPT. SKARZYŃSKIEGO DO KURYTYBY.

RIO DE JANEIRO. Kpt. Skarzyński wystartował o godz. 9. m. 45 do Kurytyby, gdzie powinien lądować między godz. 13 a 14.

Przy odlocie obecni byli poseł pełnomocny R. P. Grabowski oraz szef gabinetu ministra spr. wojskowych, który ofiarował kpt. Skarzyńskiemu spadochron.

Lotnika polskiego eskortowała eskadra pod dowództwem asa lotnictwa brazylijskiego plk. Braga.

GANDHI PRZETRWAŁ GŁODÓWKĘ.

POONA. Gandhi zakończył głodówkę, która trwała 3 tygodnie. Pierwszym pokarmem, jaki przyjął Mahatma był sok pomarańczowy.

Doktorzy przypuszczają, iż Mahatma bardzo prędko powróci do zdrowia.

Gandhi, który od początku postu nie golił się, postanowił pozbyć się swej brody z chwilą zakończenia postu. Dopiero po ogoleniu się dopuścił do siebie fotografów i dziennikarzy.

OSTRA KAMPANJA HITLEROWCÓW PRZECIW POLAKOM.

LIPSK. — Prowincjonalne koła hitlerowskie prowadzą na terenie Saksonji zawziętą kampanję przeciwko zatrudnieniu Polaków w rolnictwie.

Rozesłano specjalne listy z pogróżkami, do pracodawców, w których kierownictwo partji domaga się natychmiastowego zwolnienia z pracy robotników Polaków.

Wypadek taki zdarzył się w Froburgu koło Berna, gdzie zarząd partji hitlerowskiej oficjalnie — pod groźbą publicznego napiętnowania wezwał pracodawcę do bezzwłocznego zerwania kontraktu z wszystkimi Polakami.

ANGLIK NA MIEJSCE ROSTINGA.

LONDYN. W związku z mianowaniem p. Rostinga dyrektorem sekcji mniejszościowej sekretarjatu Ligi Narodów „Sunday Times” dowiaduje się

